

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот. № 1 від 05.10.2022 р.

**МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ ТА ВАЛЮТНО - КРЕДИТНІ
РОЗРАХУНКИ
СИЛАБУС**

2022/2023 навч. рр.

Галузь знань	– 07 «Управління і адміністрування»
Спеціальність	– 072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
Освітні програми	– «Управління фінансами, банківська справа і страхування»
Освітній рівень	– другий (магістр)
Кількість кредитів ЄКТС	– 3 (90 годин)

Лектор: Лисьонкова Наталія Миколаївна (кандидат економічних наук, доцент), Контакти: +38 (057) 730-10-94, e-mail: lysonkova@kart.edu.ua
м. Харків, пл. Фейєрбаха, 7, ауд. 3.516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу –
<http://rasp.kart.edu.ua/> Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua>
Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Важливою особливістю сучасності є зростання взаємозалежності економік різних країн, перехід від інтернаціоналізації господарського життя до глобалізації виробничих процесів і фінансового середовища. Найважливішим елементом світової економіки, який найбільш вагомо відчуває глобалізацію, є світовий фінансовий сектор. Він являє собою глобальну систему акумулювання фінансових ресурсів з розподілом та перерозподілом між світовими господарюючими суб'єктами на принципах конкуренції, яка також набула глобального характеру. Фінансові сфери, які раніше відзначались чіткою індивідуальністю (валютні, кредитні ринки, ринок цінних паперів, фінансовий менеджмент, оподаткування), все більше стають інтегрованими, дякуючи введенню нових фінансових інструментів, інноваційної фінансової техніки і багатонаціонального підходу до прийняття рішень із питань фінансового управління. Внаслідок сучасних процесів глобалізації, зростання ринку євровалют, розвитку спільного європейського ринку, посилення ролі ТНК, міжнародної кризи заборгованості змінюється світове фінансове середовище.

Дисципліна «Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки» посідає важливе місце серед навчальних предметів, які формують фахівця фінансового профілю. Потреба у кваліфікованих фахівцях у сфері міжнародних розрахунків. Саме тому «Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки» віднесено до циклу вибіркових дисциплін які вивчаються на VI курсі університету та орієнтоване на засвоєння слухачами бакалаврських програм про сучасний світовий фінансовий сектор, який має глобальний характер на підставі нових концепцій та програм Уряду.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

Заплановані загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.
- СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.
- СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.

результати навчання (ПР):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансової науки в сфері санації у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері міжнародних фінансів та валютно-кредитних розрахунків.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері міжнародних фінансів та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички в питаннях валютно-кредитних розрахунків.

Чому ви маєте обрати цей курс?

*Сьогодні робити гроші дуже просто.
Набагато складніше заробляти
довгострокові кошти і при цьому нести
відповідальність перед світом.*

*Джек Ма,
голова ради директорів Alibaba Group.*

Міжнародна фінансова інтеграція визначає напрямки й пріоритети сучасного етапу інтернаціоналізації господарського життя, впливає на формування принципів податкової та бюджетної політики і насамкінець на стратегічні фінансові інтереси всіх країн і певних регіонів.

Питанню міжнародних фінансів на підприємствах сьогодні приділяється мало уваги, якщо не сказати, що зовсім не приділяється, тому що підприємства мають вижити. Враховуючи це, важливо дослідити що ж таке міжнародні фінанси, для чого вони потрібні та як вони впливають розвиток міжнародної економічної інтеграції.

«Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки» як навчальна

дисципліна дає студентам теоретичні та практичні знання з питань як міжнародні фінанси, функціонуючи в міжнародній сфері, впливають на економічні інтереси учасників міжнародних зв'язків, опосередковують міжнародний інтеграційний процес, сприяючи його розвитку і поглибленню.

Дана дисципліна є цікавою і необхідною також для студентів інших спеціальностей, тому що знання по питанню міжнародних фінансів на підприємствах сьогодні приділяється мало уваги, якщо не сказати, що зовсім не приділяється, тому що підприємства мають вижити. Враховуючи це, важливо дослідити що ж таке міжнародні фінанси, для чого вони потрібні та як вони впливають розвиток міжнародної економічної інтеграції.

Організація навчання

Курс «Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки» посідає важливе місце у навчальному процесі, оскільки дає методичні знання і практичне вміння. Він має зв'язок з такими дисциплінами, як «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Страховання», «Макроекономіка», «Біржова справа», «Фінансовий менеджмент» та ін.

Курс супроводжується текстовим навчальним матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу на практичних заняттях передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як міні-лекції, кейс-технології, семінари-дискусії, ділові ігри та ситуаційні завдання.

Проведення практичних занять із застосуванням методу аналізу конкретних ситуацій має відмінності від традиційних занять тим, що в його основі лежить аналіз напрямків й пріоритетів сучасного етапу інтернаціоналізації господарського життя, впливу на формування принципів податкової та бюджетної політики і насамкінець на стратегічні фінансові інтереси всіх країн і певних регіонів.

Для опанування матеріалу дисципліни, окрім лекційних, практичних, семінарських занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділити самостійній роботі студентів за такими видами: вивчення додаткової літератури; робота із законодавчими та нормативними матеріалами; робота у мережі Інтернет; підготовка до занять. В індивідуальних завданнях міститься перелік тематичних оглядів, які найбільш широко розкривають проблематику тем з дисципліни «Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки». Опрацювання тематичних оглядів, які обираються студентами самостійно, дозволить поглибити та розширити їхні знання у сфері соціального страхування.

Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Самостійна робота	

	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Міжнародні фінанси та валютно-кредитні розрахунки» студенти зможуть застосувати, працюючи у державних установах, підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності, зокрема у структурних підрозділах Укрзалізниці. Вони можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів у фінансових організаціях, фінансових консультантів, економістів, топ-менеджерів, держслужбовців профільних установ.

Теми курсу

Змістовий модуль 1 «СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО СЕРЕДОВИЩА, ЗАБОРГОВАНІСТЬ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ»

Тема 1. Система міжнародних фінансів в сучасній економічній науці

Тема 2. Світова валютно-фінансова система та етапи її еволюції

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та його структура

Тема 4. Заборгованість у системі міжнародних фінансів

Змістовий модуль 2 «МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС»

Тема 5. Міжнародне оподаткування

Тема 6. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс

Тема 7. Міжнародна банківська справа

Ресурси курсу

1 <http://metod.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)

2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);

3 <http://kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України (КМУ);

4 <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Правила оцінювання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, залік.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ. (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів I і II за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Для контролю знань за практичною складовою дисципліни у вигляді письмової контрольної роботи. Письмові контрольні роботи – це ефективний метод перевірки й оцінки знань, вмінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей, що дає можливість у найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги й об'єктивно оцінювати результати навчання.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 семестр
відвідування занять		до 5 включно
активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5 включно
виконання поточних контрольних завдань		10
виконання письмових контрольних робіт протягом модулю		20
виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
підсумок		60

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до встановленого терміну.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX

Викладач:

Лисьонкова Наталія Миколаївна (<https://kart.edu.ua/staff/lisonkova-nm>) – спікер з питань фінансово безпеки в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.06.01 – «Економіка, організація і управління підприємствами» в УкрДУЗТ у 2006 році. Напрямки наукової діяльності: соціально-економічні відносини; грошово-кредитна політика.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>